Työväen Sivistysliitto TSL, Suomi
Open Badges -osaamismerkit epävirallisesti hankittujen taitojen tunnistamisessa ja tunnustamisessa

Open Badges -osaamismerkit epävirallisesti hankittujen taitojen tunnistamisessa ja tunnustamisessa

Käytännön toteutus

Nykypäivän työelämässä tunnustetaan laajalti jatkuva tarve uuden tiedon omaksumiseen sekä uusien taitojen ja kokemusten hankkimiseen. Jatkuvaa tarvetta kartuttaa osaamista ja kouluttautua uudelleen kutsutaan myös jatkuvaksi oppimiseksi. Euroopan komissio ja Eurooppa-neuvosto antoivat vuonna 2012 suosituksen EU:n jäsenvaltioissa vuoteen 2018 mennessä tehtävistä järjestelyistä, joiden avulla kenen tahansa epävirallinen ja -muodollinen osaaminen, taidot ja pätevyys voidaan validoida.

Tavoitetta ei ole vielä täysin saavutettu, mutta esimerkiksi Suomella on vakava pyrkimys tehdä epävirallinen ja -muodollinen osaaminen näkyväksi sekä tunnustaa, dokumentoida ja validoida työpaikalla ja arjessa oppiminen. Yksi tapa tavoitteen toteuttamiseksi on Open Badges, joka kehitettiin 15–20 vuotta sitten laajojen verkkokurssien tarpeisiin.

Open Badges -osaamismerkkien avulla voidaan tunnistaa ja tunnustaa osallistuminen kursseille tai koulutukseen, vapaaehtoistyö tai aktiivinen osallistuminen tai mukanaolo hankkeessa tai prosessissa. Niiden avulla voidaan myös motivoida ihmisiä osallistumaan koulutukseen tai siirtymään alkeiskurssilta jatkokurssille.

Open Badges sisältää validoitavia taitoja kuvaavan merkin ja seuraavat metatiedot: osaamismerkin nimen, kuvauksen ja myöntämisperusteet, myöntäjän nimen ja myöntämispäivämäärän.

Osaamismerkki voidaan linkittää käyttäjän LinkedIn-, Facebook- tai Twitter-tiliin tai ansioluetteloon. Open Badges -osaamismerkkejä voi käyttää myös Euroopan komission ja ESCOn kehittämässä verkkopohjaisessa Europass-palvelussa, joka yhdistää työnantajan ja työnhakijan työnantajan tarpeiden ja työnhakijan osaamisen perusteella.

Suomessa erilaiset kansalaisjärjestöt, koulutuslaitokset, yritykset ja julkishallinnon yksiköt ovat myöntäneet Open Badges -osaamismerkkejä vuodesta 2013. Yleisin osaamismerkkien myöntämisessä käytettävä palvelu on Open Badge Factory (https://openbadgefactory.com). Sitä käyttää myös TSL myöntäessään Open Badge -merkkejä osoitukseksi kursseilleen osallistuneiden

henkilöiden osaamisesta. Open Badge -osaamismerkkien myöntämistä ja käyttöä koordinoi Badge Finland -verkosto, jossa TSL on mukana.

Merkit ovat digitaalisia, mutta ne voi myös tulostaa. Merkkeihin liitetään kirjallinen selostus myöntämiskriteereistä. Open Badges -osaamismerkkien käyttö on tällä hetkellä myötätuulessa Euroopassa, ja niiden käyttö kansalaisjärjestöissä, yrityksissä ja koulutuslaitoksissa yleistyy, sillä ne tarjoavat erinomaisen tavan osoittaa ja tunnustaa epämuodollinen oppiminen yhtenäisellä tavalla.

Osaamismerkin myöntävän organisaation tulee olla Open Badge Factoryn tai muun osaamismerkkipalvelua tarjoavan digitaalisen palvelun jäsen. Alustan käytöstä veloitetaan kuukausittainen maksu. Alustan käyttö on ilmaista osaamismerkin vastaanottajille, mutta heidän tulee rekisteröityä käyttäjiksi. Käyttäjä voi koota eri organisaatioiden myöntämät osaamismerkit samaan paikkaan.

Osaamismerkin digitaalinen kuvake voidaan luoda graafisissa suunnitteluohjelmissa, kuten InDesignissa. Tärkeintä on luoda osaamismerkin kirjalliset kriteerit. Mieti tarkkaan, millaisia taitoja ja millaista osaamista merkin vastaanottajalta odotetaan, kun hän on läpäissyt kurssin tai omaksunut ne muulla tavoin.

Ote työhön -osaamismerkit

Ote työhön -hankkeessa koulutimme työelämäohjaajia ohjaamaan vertaisryhmissä maahanmuuttajia, jotka halusivat parantaa mahdollisuuksiaan työllistyä, hakeutua aikuiskoulutukseen tai hakea työtä. Kouluttamillemme ohjaajille myönnettiin ensimmäinen Open Bagde -merkki kurssin läpäisyn jälkeen ja toinen sitten, kun he olevat työskennelleet vertaisryhmän ohjaajana. Aluksi vertaisryhmän ohjaaminen oli vapaaehtoistyötä, mutta myöhemmin pystyimme maksamaan korvausta siihen käytetyistä tunneista.

Osaamismerkkien tarkoitus oli, että vertaisryhmien ohjaajat pystyisivät niiden avulla osoittamaan osaamisensa ja kokemuksensa ryhmän ohjaamisesta esimerkiksi hakiessaan työtä tai koulutuspaikkaa.

Vertaisryhmäohjaajien koulutus toteutetaan epämuodollisena kurssina vapaan sivistystyön kautta. Aluksi kirjoitimme jokaiselle vertaisohjaajakurssin käyneelle osallistumistodistuksen sekä suosituskirjeen, kun osallistuja oli ohjannut vähintään yhtä vertaisryhmää. Open Bagde -merkkien katsottiin täydentävän todistusta ja suosituskirjettä, mutta niillä voisi hyvinkin korvata nämä asiakirjat.

Open Badge 1: Vertaisryhmäohjaajakoulutus

Open Badge -merkin saaja osaa

- toimia aikuisten maahanmuuttajien työelämäpainotteisten vertaisryhmien ohjaajana
- välittää ajankohtaista tietoa suomalaisesta työelämästä, työkulttuurista ja koulutusmahdollisuuksista
- suunnitella ja toteuttaa vertaisryhmän toimintaa.

Open badge 2: Vertaisryhmien ohjaus

Open Badge -merkin saaja osaa

- soveltaa vertaisryhmäohjaajakoulutuksessa saamiaan tietoja ja menetelmiä käytännössä
- suunnitella vertaisryhmätoiminnan itsenäisesti ja toteuttaa sen tavoitteellisesti
- ohjata aikuisten maahanmuuttajien työelämäpainotteisia vertaisryhmiä
- motivoida, aktivoida ja voimaannuttaa vertaisryhmän jäseniä hakemaan työpaikkaa.